

Cái Bóng

Akunata Ryunosuke

Nguyễn Nam dịch

Giới thiệu

Akuta Ryunosuke là một trong những tác gia Nhật Bản hiện đại có tác phẩm được dịch sớm nhất (1930) bên ngoài xứ Phù Tang. Sự thành công của bộ phim “Rashomon” và “Yobu no naka” (Trong rừng trúc) của ông, khiến công chúng càng thêm yêu nhà văn tài hoa đoản mệnh này (ông tự sát năm 1927). Truyện ngắn của ông đã được giới thiệu nhiều ở Việt Nam, nhưng đây là lần đầu tiên truyện “Kage” (“Ảnh”, nay tạm dịch là “Cái bóng”, 1920) của ông được dịch ra tiếng Việt. Akutagawa dẫn truyện như phim, thuật chuyện với thủ pháp đồng hiện, rồi khép lại cùng ánh đèn bật sáng của rạp chiếu bóng. Nói như Jame O’Brien, truyện có tính chất tựa như kịch bản phim (scenario like quality). Thế nhưng được viết vào những năm 1920, khi điện ảnh thế giới mới ở giai đoạn phôi thai, “Cái bóng” cho thấy Akutagawa đã sáng tạo một thế giới điện ảnh tân kỳ trên trang viết, phô diễn bút pháp của một bậc thầy truyện ngắn, của một nhà viết truyện phim tài năng đi trước thời đại của mình. “Cái bóng” nói về cái ghen, một trong những đề tài muôn thâu của con người. Truyện như tiếp nối và triển khai hình ảnh của phu nhân Rokujo trong Genji Monogatari (Nguyên Thị Vật Ngữ), người đã vô thức xuất hồn, để cho ikisudama (sinh linh, hay sinh si mị) của mình ám ảnh tình địch Aoi đến chết. Truyện cũng liên tưởng đến cái ghen khốc liệt trong “Hoa anh đào kép”. Hẳn nhiên, với độc giả Việt Nam, nói đến cái ghen và cái bóng, mấy ai quên được “Chuyện người con gái Nam Xương” trong truyền kỳ mạn lục: truyện của Akutagawa ít nhiều có thể góp thêm một cái nhìn, một cách đọc mới cho câu truyện thương tâm của dân tộc.

Yokohama

Điều xì gà trên môi , Chen Cai chống khuỷu tay trên bàn làm việc , chuyên chú đọc qua đồng thư gửi cho anh với tư cách là người quản lý công ty mậu dịch Hoa - Nhật .Dù đã lấy ra , điều xì gà vẫn chưa đốt .

Xuyên qua mấy bức rèm in hoa , hơi nóng thảng tảm tràn ngập căn phòng . Cánh cửa dẫn ra văn phòng bên ngoài sức mùi véc-ni đặc trưng . Bên ngoài cửa , chỉ nghe vang tiếng lộc cộc tiếng máy đánh chữ .

Anh có bỏ sót điều gì chẳng ? Ngay khi vừa xong việc với chồng thư , Chen lập tức với ngay chiếc điện thoại .

“ Gọi về nhà tôi ! “

Mấy tiếng từ Nhật do Chen phát âm nghe kỳ quái nhum đầy quyền uy .

“ Ai đấy ? Ồ , bà đó hả ? Vâng , gọi cô ấy nghe điện thoại . Alô , Fusako à ? Anh sắp lên Tokyo . Anh sẽ ở qua đêm ... Không , anh sẽ không về đâu ... Vì anh không lấy được vé xe lửa ... Em sẽ hiểu mọi chuyện ... Gì thế ? Bác sĩ đã đến à ? ... Ông ấy đúng đấy , đó hẳn là do thần kinh của em thôi . Chào em nhé “ .

... Khói thuốc , mùi hương của hoa , tiếng dao và nĩa chạm nhau lách cách ... Một giai điệu trong vở kịch , tiếng dao nĩa chạm nhau lách cách ... Một giai điệu trong vở nhạc kịch Carmen chát chúa vọng ra từ góc phòng . Chống khuỷa tay trên bàn , ly bia trước mặt , Chen ngồi ngây trong tâm trạng rối rắm . Mọi thứ đang chuyển động - hầu bàn nữ , khách ăn uống , thậm chí cả những cánh quạt trần . Chỉ mình Chen tĩnh lặng , đắm chiêu đời mắt vào cô gái bên quầy thân ngân .

Cô gặp người qua quầy đặt trước tấm gương treo tường , không ngừng xuất phiếu tính tiền với một cây bút chì . Cô gái trông không quá hai mươi , với đôi má phớt hồng , trán thấp . Cổ áo kimono của cô màu xanh lá nhợt nhạt .

Uống cạn ly bia , Chen dềnh dàng đứng lên , bước lại quầy .

“ Khi nào thì ông mới mua tặng em chiếc nhẫn ấy , ông Chen ? “ Cô gái vẫn cầm cúi viết ngay cả khi hỏi .

“ Khi nào em đánh mất chiếc nhẫn em đang đeo “ .

Chen hất hàm về phía ngón tay của cô nàng , trong khi vẫn lăm lăm đếm tiền . Cô gái đeo nhẫn đính hôn vàng đã hai năm rồi . Đột nhiên , nàng tháo nhẫn và đặt nó trước mặt Chen cùng với phiếu tính tiền .

“ Mua cho em một chiếc tối nay đi . Cái này chỉ là để phòng thân thôi , chứ chẳng có gì đâu “ .

Bên ngoài quán cà phê , cơn gió mát thổi qua con đường trải nhựa . Nhập vào đám đông nhân tản , Chen nhìn đắm đắm lên bầu trời . Đêm nay trên ấy nhiều sao quá...

Tiếng gõ cửa cắt ngang giọng hồi tưởng của Chen về những chuyện năm trước . “ Vào đi , Chen nói .

Cánh cửa sơn véc-ni lập tức mở ra , và ông Imanishi , với khuôn mặt tái xanh thường khi , lặng lẽ bước vào . Ông Imanishi là thư ký của Chen .

“ Có một lá thư vừa đến ” .

Chen gật đầu . Imanishi cộc cằn gật đáp trả . Sau đó , để lại lá thư , ông lui ra cũng âm thầm như khi bước vào .

Khi cửa vừa đóng , Chen bỏ điều xì-gà lên gạt tàn , nhặt lấy lá thư trên bàn . Vẫn chiếc phong bì trắng kiểu phương Tây giống y như những lá thư trước , có đánh máy tên và địa chỉ trên đó . Về khó chịu hiện trên mặt Chen khi chạm tay vào phong bì .

“ Lại nữa ! “ anh thở than . Cặp chân mày đậm nhú lại , anh bực dọc chép miệng . Gác cả hai chân lên bàn , Chen ngồi bật ngửa ra sau trên chiếc ghế xoay . Rồi anh xé phong bì , chẳng cần đến dao mở thư .

“ Ông Chen kính mến ,

Tôi đã thông báo cho ông rất nhiều lần là vợ ông không tin được . Cho đến bây giờ , ông vẫn chưa làm gì cả về chuyện ấy . Thế nên vợ ông ... với người tình cũ ... ngày đêm ... Từng là hầu bàn quán cà phê , cô vợ Nhật của ông , Fusako , khó lòng dứt tình vì ông ... Ông , một người Hoa , ... Nếu ông không ly dị cô ta , mọi người sẽ cười chê . Xin thấy là tôi chân thành đến chừng nào .

Người bạn trung thành của ông . “

Lá thư tuột khỏi bàn tay không còn sức sống của Chen .

... Ánh tà dương len lỏi len qua bức màn tơ . Chen dựa vào bàn , chăm chăm nhìn chiếc đồng hồ vàng . Đó là một chiếc đồng hồ đeo tay phụ nữ , nhưng mấy chữ viết tắt trên hộp tựa như không phải của Fusako . Ấy là sau ngày đám cưới và Fusako cứ quẩn luyến trên chiếc bàn làm việc kiểu phương Tây của cô , tươi cười với chồng .

“ Của Tanaka gửi cho ... Anh không biết anh ấy à ? Công ty dụng cụ gia đình đó mà ... “ .

Khi hai chiếc hộp nhỏ xuất hiện trên bàn , Chen mở nắp nhưng trắng của từng chiếc một . Một hộp đựng nhẫn hạt trai , hộp kia đựng đựng nhẫn đá quý lục lam .

“ Ông Kume đã tặng em một trong những chiếc này . Chiếc còn lại là của ông Nomura “ .

Kể đó là một cái áo bằng san hô .

“ Của ông Kubota . Kiểu này khá lỗi thời rồi , phải không anh “ ?

Bất kỳ một thứ gì hiện ra sau đó , Chen chỉ ngắm vợ với biểu hiện kinh ngạc . “ Em thu được chiến lợi phẩm của kẻ thù “ , Chen trầm tư , “ Em phải giữ kỹ hết thấy những thứ này “ .

Đứng trong ánh chiều tà , Fusako một lần nữa phô bày nụ cười mê hồn của mình . Nàng bình luận : “ Nó cũng là chiến lợi phẩm của anh đây ! “ .

Lời bàn ấy đã làm chàng hài lòng . Thế mà , giờ đây...

Điện thoại bất chợt rung lên khiến Chen giật mình . Cho chân xuống , anh nhắc điện thoại . “ Chen đây . Được , chuyển cuộc gọi cho tôi “ .

Đối mặt với chiếc điện thoại , Chen bức rức lau mồ hôi trên chân mày .

“ Ai ? Vâng , tôi biết đó là sở thám tử Satomi . Thế nhưng , ai đang ở trong sở ? Yoshii ? Được , có gì để báo cáo không ? Ai ? Và ngoài bác sĩ còn ai nữa ? Có lẽ chỉ thế . Thôi được , đến trạm kho đi . Tôi sẽ trở về trên chuyến tàu cuối . Giờ thì đừng làm hỏng bất kỳ chuyện gì . Tạm biệt “ .

Gác điện thoại , Chen vẫn ngồi như mê . Lát sau , anh liếc nhìn đồng hồ để bàn , rồi máy móc nhấn nút trên bàn giấy .

Ngay lập tức , cánh cửa chuyển động , mở hờ một nửa , và thân hình còm cõi của Imanishi cũng nương theo đó mà bước vào .

“ Imanishi , bảo với Tei đi thay tôi đêm nay . Anh ấy sẽ lên Tokyo “ .

Giọng Chen chẳng hiểu sao đã mất đi uy lực . Imanishi cục cằn gật đầu , và cũng như trước , biến ngay sau cánh cửa .

Mặt trời nhập nhoạng đã lặn xuống gần sát chân trời , và những tia nắng len lỏi qua mấy tấm màn in hoa nhuộm một sắc màu ửng đỏ căn phòng . Một con ruồi lớn bay lạc vào . Chen vẫn ngồi , má áp trên tay . Con ruồi vo lượn quanh anh những vòng xoay không đều .

Kamakura

Màn vải tơ buông thõng trong phòng khách nhà Chen Cai . Mặt trời đã lặn và màn đêm lại trùm lên một ngày cuối hè . Cây trúc đào , một điểm màu duy nhất trong khung cảnh nọ , nở hoa bên ngoài cửa sổ che rèm . Fusako ngồi trên ghế mây sát tường , vuốt ve con mèo đốm nâu vàng trên đùi nàng . Ánh mắt mệt mỏi của nàng dõi về phía cây trúc đào .

Bà già giúp việc thu dọn bộ đồ trà trên bàn . Bà hỏi : “ Tối nay ông chủ sẽ lại không về phải không ạ ? “ .

“ Không , tôi sẽ lại đơn chiếc thêm một lần nữa “ .

“ Nếu như bà không quá bệnh như thế này , tôi cũng chẳng đến nỗi phải lo ... “ .

“ Chỉ là do thần kinh của tôi thôi . Hôm nay bác sĩ Yamanouchi cũng lại nói thế . Giá mà tôi có thể tĩnh dưỡng được đôi ba ngày ... trời ơi ! “ .

Giật mình vì tiếng than nọ , bà giúp việc ngẩng lên . Nỗi sợ lộ rõ trong mắt Fusako , một biểu hiện chưa từng thấy trên khuôn mặt trẻ thơ của nàng .

“ Gì thế , thưa bà ? “ .

“ Thực ra , chẳng có gì “ , Fusako cố mỉm cười . “ Ở cửa sổ ... ai đó đang nhìn trộm vào nhà ... “ .

Bà già nhìn ngay ra cửa sổ . Cây trúc đào đơn lẻ rung trong gió , và trên bãi cỏ ngoài kia chẳng có dấu một ai . “ Là thế , thằng bé hàng xóm hẳn là đang quậy đây “ .

“ Đó là một người tôi chưa hề thấy , chứ không phải thằng bé . Đúng , người đàn ông đã theo dõi chúng ta ở Hase . Hẳn còn trẻ , đội mũ . Tuy nhiên , đó có thể là trí tưởng tượng của tôi ... “ .

Mấy lời trên cứ nhỏ dần , như thể Fusako đang trầm tư với một câu hỏi nào đó .

“ Mình nên làm gì bây giờ ? “ – Bà già hỏi . “ Vì ông Chen sẽ không về , tôi có nên nhờ ông nhà tôi đi báo công an không ? “ .

“ Đừng lo , bà ơi . Bất kể bao nhiêu gã loại ấy ở quanh , tôi cũng chẳng sợ . Nhưng nếu đó là trí tưởng tượng của tôi ... “

Bà giúp việc chớp mắt , vẻ hoài nghi hiện trên mặt .

“ Nếu đó là trí tưởng tượng , có lẽ tôi đang trở nên bất bình thường “ .

“Ồ , bà chủ chỉ đùa thôi ” – Bà giúp việc cười như xua đi nỗi lo , và quay lại dọn dẹp bộ đồ trà .

“ Bà chẳng hiểu đâu . Gần đây khi ở một mình , tôi cảm giác là có ai đó đứng sau lưng và nhìn chăm chăm vào tôi ... “ .

Fusako quay ra im lặng , tựa như đó là lời nguyên của chính nàng . Vẻ sầu não đầy tràn trong mắt nàng .

Ngọn đèn đã tắt , và căn phòng ngủ tầng hai chìm trong bóng tối . Một mùi hương thoảng trong không khí , cửa sổ sáng lên dưới ánh trăng . Fusako nấn ná không rời khoảng sáng , mắt trông xuống bụi trúc .

Những người giúp việc đã ngủ cả , cả chồng nàng đêm nay không về . Trăng lên cao , gió lặng trong vườn . Thế nhưng biển đã thế chỗ , và tiếng rì rầm có thể nghe được từ xa .

Fusako vẫn đứng , một cảm giác lạ kỳ chậm chậm dâng lên trong nàng . Nàng có cảm giác một người nào đó đang ở phía sau , chú mục vào nàng . Nhưng không thể có ai khác trong phòng được . Nếu có bất kỳ người nào ... nhưng không , cửa đã khoá . Thế mà cái cảm giác lạ kỳ ... Ủ , đó chỉ là thần kinh của nàng thôi , nào có gì khác . Nàng cứ lý luận lần hồi như thế , trong khi mắt dán chặt vào khóm trúc mảnh mai bên dưới . Nhưng càng cố trấn áp , cái cảm giác kỳ lạ có người đang dõi nhìn nàng đang càng dâng cao .

Cuối cùng nàng quyết định quay lại . Mặc cho nỗi sợ của nàng , không có gì trong phòng , kể cả con mèo cưng của nàng . Thần kinh của nàng chỉ đùa với nàng thôi . Nhưng ngay sau đó nàng lại cảm thấy có một sự hiện diện vô

hình trong bóng tối . tệ hơn cả trước đó , nó bây giờ nhìn thẳng vào nàng , trong khi nàng đứng quay lưng về cửa sổ .

Dù rung động từ đầu đến chân , Fusako vẫn cố bước ra và bật đèn . Lập tức ánh trắng và bóng tối tan biến , căn phòng hiện ra trong vẻ thân quen của nó . Chiếc giường , màn chống muỗi , bồn rửa mặt cùng hết thảy các thứ khác , hiện lên rõ ràng như ban ngày . Chẳng có gì khác lạ so với khi nàng lập gia đình năm trước . Không một sự xuất hiện phiền nhiễu nào có thể đến với căn nhà này của ... Tuy thế , thậm chí trong ánh sáng , một cái gì đó tiếp tục phóng cái nhìn ngoan cố lên Fusako . Có thể nàng giấu mặt đi trong đôi bàn tay quá nhanh : khi nàng cố hét lên , không một tiếng nào bật ra được . Chưa bao giờ nàng biết đến một nỗi sợ như thế .

Khi buông được tiếng thở dài , Fusako trở về với một khoảnh khắc của tuần trước . Sau khi nhảy khỏi đùi nàng , con mèo vàng nâu uốn lưng tấm lưng dày lông của nó à ngáp dài thỏa mãn .

“Đôi khi mọi người đều có cảm giác như thế “ , bà già giúp việc nhận xét .” Ông lão nhà tôi nói về tiếng cười trẻ con vang lên giữa trưa khi ông ấy đang tỉa cành thông trong vườn . Bà biết đó , lão ấy hơi thô lỗ . Có thể đó là lý do vì sao lão cứ cầu nhàu với tôi mỗi khi lão rảnh rỗi ... “ .

Bà già tiếp tục nói , ngay cả khi bà dọn dẹp bộ đồ trà . Bà cơ hồ đang cố làm yên lòng một đứa trẻ . Khi Fusako lắng nghe , một nụ cười như hé nở trên môi nàng . Cuối cùng chính Fusako cất tiếng . “ Chú nhóc hàng xóm quả là quậy . Ông già thật là nhát nên mới bị cậu ta làm giật mình . Chao ơi , trời đã sẩm tối trong lúc mình nói chuyện . Ủ , chẳng có việc gì , tuy nhiên , chồng tôi sẽ không về đêm nay . Bồn tắm đã chuẩn bị xong chưa? “ .

“ Có lẽ đã xong rồi . Tôi sẽ kiểm tra lại “ .

“ Không , đừng bận tâm . Một chút nữa tôi sẽ đi tắm “ . Fusako nhẹ nhàng nhòm dậy khỏi chiếc ghế kê gần tường . Nàng tự lự , “ Tôi tự hỏi không biết tối nay chú nhóc có lại bắn pháo hoa không “ .

Sau khi người tớ già theo Fusakora khỏi phòng , bóng cây trúc đào mờ đi trong ánh sáng chập choạng hư vô . Bị bỏ lại phía sau , con mèo chột phóng ra cửa . Nó như đang đón chào một người nào đó , vì thân mình nó xoắn lại như thể đang cạ vào chân ai . Nhưng chẳng thấy có gì trong bóng mờ của căn phòng khiến đôi mắt mèo rực sáng .

Yokohama

Trong phòng bảo vệ của Công ty mậu dịch Hoa - Nhật , Imanishi nằm duỗi mình trên ghế sa-lông , đọc báo trong ánh sáng mờ . Ngay sau đó , hắn ném tờ tạp chí lên bàn , rồi rút từ túi áo khoác ra một bức ảnh . Chằm chằm ngắm bức ảnh hồi lâu , một nụ cười hiện trên đôi mắt nhợt nhạt của gã . Fusako , vợ của Chen , trong tấm ảnh chụp bán thân , với kiểu tóc của một cô gái chưa chồng .

Kamakura

Chuyến tàu cuối cùng đã rời nhà kho , và tiếng còi tàu nhỏ dần giữa những vì sao . Khi đi qua cánh cửa xoay , anh liếc nhìn gian sảnh buồn tẻ . Một người đàn ông nhòm dậy khỏi ghế băng trong khoảng tối đen gần tường . Hắn cao lớn , mặc complet . Hắn tiến lại gần Chen , kéo lê một chiếc gậy chống nạnh nề bằng mây . Giở mũ chào , hắn thấp giọng , nói : “ Ông Chen “ Tôi là Yoshii “ .

Khuôn mặt hắn vô cảm . Chen ngó qua người đàn ông . Anh bảo , “Ông đã qua ngày dài “ .

“ Trước đó tôi có gọi điện ... “ .

“ Và không có gì xảy ra sau đó ? “ , Chen cắt ngang .

“ Hoàn toàn không có gì . Sau khi bác sĩ ra về , bà Chen chuyện trò với bà tớ già cho đến sẩm tối . Sau đó , bà đi tắm và ăn nhẹ . Bà thức cho đến mười giờ , nghe nhạc “ .

“ Không ai đến ? “ .

“ Không một ai “ .

“ Và anh thôi theo dõi vào lúc ... ? “ .

“ Mười một giờ hai mươi “ , Yoshii khô khốc đáp lời .

“ Rồi không còn chuyến tàu nào khác , chỉ có chuyến này là chuyến cuối , phải không ? “ .

“ Không một chuyến nào nữa cả từ hai hướng “ .

“ Cảm ơn . Cho tôi gửi lời thăm Satomi “ .

Chạm đầu ngón tay vào vành nón rơm , Chen rảo bước về phía khoảng sân rải sỏi trước khu nhà kho . Anh không liếc lại nhìn phía sau khi Yoshii giở mũ . Cách xử sự thô cộc của Chen có thể gây cảm giác khó chịu . Yoshii dường như nhún vai nhẹ . Tuy nhiên , sau đó hắn đi về phía nhà nghỉ của khu nhà kho , kéo lê chiếc gậy nặng nề , tươi vui huýt sáo .

Kamakura

Một giờ sau , Chen đứng ngoài phòng ngủ của chính anh , tai ép sát vào cửa phòng như một tên đạo tặc . Hành lang đen đặc đến độ nghẹt thở . Chỉ mình ngọn đèn bên trong phòng ngủ mờ mờ hắt sáng qua lỗ khóa .

Tim như vỡ ra do bồn chồn , Chen ép sát tai vào cửa , chăm chú lắng nghe . Thậm chí cả tiếng thì thầm cũng không nghe thấy , và Chen càng thêm lo âu . Một lần nữa , chuỗi một sự việc bất ngờ xảy ra giữa khu nhà kho và dãy hành lang này tựa như bày giải trước anh trong một vùng đen tối .

...Một con đường hẹp dưới những hành thông , cát ướt sương đêm . Ánh sáng từ vô vàn những vì sao trần trụi lọt qua các cành lá đan chồng lên nhau . Biển rất gần , bởi có một làn gió mặn thổi giữa những lối thừa cỏ lau . Chen bước cẩn thận qua vùng tối trống vắng này , hít lấy hương thông như càn sâu đậm về đêm .

Bất chợt anh dừng bước . Bức tường gạch quanh nhà lộ ra trong bóng tối , cách anh chỉ vài bước . Tiếng chân bước nhẹ có thể nghe thấy được gần bức tường phủ đầy dây leo . Chen nhìn sẫm soi về phía trước trong đêm đen . Có thể là quá tối giữa những rặng thông và cỏ lau . Dầu đã hết sức chú mục về phía trước , anh cũng chẳng phát hiện ra được một điều gì đáng kể . Anh chỉ chợt cảm thấy tiếng chân đang bước xa dần , chứ không phải hướng về mình .

“ Chớ có ngốc nghếch “ , anh tự nhủ . “ Minh chẳng phải là kẻ duy nhất có thể đi lối này “ .

Chen cố xua đi những nỗi hoài nghi của chính mình , nhưng anh biết rằng lối đi này dẫn đến sau nhà anh . Trong khi còn đang cân nhắc kỹ lưỡng đủ điều... Bất chợt tiếng kẹt cửa ở cổng sau theo làn gió mặn bay đến tai anh .

“ Lạ thể . Sáng nay cổng có khóa mà “ .

Chen men đến gần cổng , như thể một con chó săn đang đánh hơi với tất cả bản năng nhạy bén của nó . Anh đến bên cổng và xô vào , nhưng cổng vẫn khóa . Có thể là chốt khóa đã rơi lại vị trí thông thường của nó . Bối rối , Chen đứng cạnh dựa cổng một lúc , chân ngập trong cỏ lau lên đến tận đầu gối .

Phải chăng vừa rồi anh đã tưởng tượng ra tiếng kẹt cửa .

Giờ thì bước chân đã xa , và ngôi nhà phủ bóng đêm đen với tường rào dây leo của Chen lộ hình giữa khung trời đầy sao . Từ trong sâu thẳm huyền hoặc nào đó , tiếng nuốt bỗng dâng trào trong anh . Một con côn trùng cô lẻ cất tiếng , và Chen vẫn nấn ná bên cổng , chợt nhận ra những giọt nước mắt lạnh tanh tanh lăn dài trên má .

“ Fusako... “ – Anh gọi tên vợ gần như trong đau khổ .

Thế rồi , xa trên tầng hai , một căn phòng chợt sáng đèn .

“ Cửa sổ phòng nàng... “ .

Nén hơi thở , Chen ôm chầm một thân cây thông , nhón gót lên nhìn cho rõ hơn . Mành cửa đã mở , có thể trông vào bên trong . Nhận ánh sáng hắt ra từ trong phòng , những cành cây trên cao tựa hồ đang trôi nổi trên nền trời đen . Thế rồi một bóng người tiến đến bên cửa sổ giữa đêm tối . Ánh đèn xa xa cuối phòng , và khuôn mặt của bóng người nọ khuất trong bóng đêm . Tuy nhiên , đây hẳn không phải một phụ nữ . Chen nắm chặt dây leo , đu mình lên . “ Bức thư... không... không phải Fusako... “ , anh lẩm bẩm trong xót xa .

Mím chặt đôi môi khô , nghi hoặc tăng cao , Chen đồng tai nghe trong dãy hành lang vang lên vài lần sau cánh cửa .

Giờ thì những bước chân đã im tiếng . Cửa sổ đóng lại sắc gọn , và tiếng cửa đóng vang đến tai người đàn ông đang căng thẳng cực độ này . Tiếp theo sau là một khoảng lặng dài .

Mồ hôi túa ra trên mày Chen . Rồi tay run run , anh lần tìm nắm cửa . Chạm tay trên nắm cửa , anh nhận ra ngay là cửa đã khóa .

Một vật gì đó rơi lèng xèng xuống nền nhà . Có thể là một chiếc lược , hay một vật cài áo . Cho dù thật chăm chú lắng nghe , Chen không hề thấy tiếng ai nhặt vật ấy lên .

Mỗi tiếng động bên trong càng thôi thúc Chen phản ứng nhanh . Nhưng anh ngoan cố ép tai vào cửa , toàn thân run rẩy . Thình thoảng anh đảo mắt liếc quanh dẫn dờ , vẻ âu lo lộ rõ ra ngoài .

Mấy giây đau thương tiếp diễn , rồi một tiếng thở dài thoảng nghe từ sau cánh cửa . Kế đấy , có tiếng ai đó buông mình trên giường .

Nếu sự căng thẳng tiếp tục , Chen có thể ngất lịm . Nhưng xuyên qua lỗ khóa , một vệt sáng thoát ra mảnh mai to nhện khiến Chen chú ý , tựa như một hé lộ từ thiên không . Anh lập tức khom người , mắt dán vào lỗ khóa ngay dưới nắm cửa .

Cảnh tượng lóe lên trước mắt Chen sẽ mãi mãi ám ảnh anh .

Yokohama

Imanishi cất tấm ảnh của Fusako trở lại túi áo khoác , lặng lẽ cất mình khỏi ghế sa – lông . Không một tiếng động , hần bước sang phòng kế bên .

Sau tiếng bật công - tắc , bóng tối trong phòng vụt biến mất . Ánh sáng phía trên bàn soi rõ Imanishi ngồi sẵn trên bàn máy chữ .

Kế đến , mấy ngón tay Imanishi thoăn thoắt chuyển động . Tờ giấy đánh máy hàng đôi ló ra từ bàn máy tanh tách không thôi .

“ Kính gửi ngài :

Tôi đã hết lời về sự bất trung của vợ ngài .

Nhưng ngài đã quá mù quáng đến nỗi... “ .

Khuông mặt Imanishi là một chiếc mặt nạ oán ghét .

Kamakura

Cửa phòng ngủ đã phá bung . Đồ đạc trong phòng – bàn trang điểm , màn chống muỗi , giường , và chiếc đèn sáng choang - vẫn yên vị như trước .

Đứng bất động ở một góc phòng , Chen Cai nhìn chăm bẵm vào hai thân thể nằm chồng lên nhau ở trên giường . Thân xác bên dưới là Fusako , hay có thể đã là Fusako còn sống động khoảnh khắc trước đó . Cả khuôn mặt sưng húp và tím tái , lưỡi thè ra ngoài , và đôi mắt nửa khép chòng chọc hướng lên trần nhà . Kề nằm trên là Chen Cai , một nhân bản chính xác của Chen Cai đang ở góc phòng . Móng tay của gã ngập sâu trong da thịt vùng cổ của Fusako , còn đầu thì gối trên khuôn ngực trần của nàng .

Gã Chen Cai nằm trên có thể đã chết . Thế nhưng , trong chốc lát , thân thể kèn càng của gã chọt rên lên và nhòp dậy khỏi giường . Vừa đứng lên được , gã đã khụy ngay lập tức xuống chiếc ghế kế bên .

Khi ấy Chen Cai rời góc tường , bước đến cái vật thể đã từng là Fusako . Với vẻ đau thương bất tuyệt , anh nhìn xuống khuôn mặt sưng húp , tím tái nọ .

Lúc Chen Cai thứ hai cảm nhận được sự hiện diện của kẻ khác , gã bật dậy khỏi ghế một cách man dại . Đôi mắt đỏ ngầu bùng bùng sát khí . Nhưng khi gã nhận ra một Chen Cai khác , sát khí trong mắt lập tức chuyển sang vẻ kinh sợ không thành lời .

Gã đứng trước chiếc ghế , gần như lúng búng thốt lời , “ Mày ! Đồ quỷ dữ ! “ .

“ Vậy ra mày là kẻ đã đi xuyên rừng thông , luồn qua cổng sau... kẻ đứng nhìn qua cửa sổ... kẻ... vợ tôi... Fusako của tôi... “ , anh nín dừng , giọng bỗng trở nên khắc nghiệt . “ Mày chính là kẻ ấy ! Mày sao ác nhân quá đỗi ! “ .

Nhưng Chen Cai kia chẳng nói một lời nào , mà chỉ ngược mắt chăm chăm nhìn phân thân nọ với vẻ tang thương . Chen Cai rời ghế , men đến tường , mắt lờ ra như thể bị xuyên chọc bởi cái nhìn của kẻ kia . Đôi môi gã không ngừng mấp máy , như lặp đi lặp lại trong lặng thinh , “ Mày ! Quỷ sứ trong mày ác độc làm sao ! “ .

Khi này , Chen Cai kia đã quỳ gối bên vật thể từng là Fusako , tay đặt trên cẳng cổ mảnh khảnh của nàng . Môi chạm vào những đầu ngón tay hằn trên làn da .

Căn phòng sáng đèn trở nên im lặng hơn cả một nắm mồ . Những tiếng sùi sụt cố nén vẫn vang lên từng lúc . Chen đứng bên bức tường hai tay ôm mặt , chẳng khác gì Chen đang quỳ trên nền nhà...

Tokyo

Tôi đang ngồi trong rạp chiếu phim , bên cạnh là một người phụ nữ , trong khi “ Cái bóng “ mờ dần trên màn ảnh .

Tôi nhận xét , “ Nó kết thúc như thế đấy “ .

Bản thân người phụ nữ có thể đã là Fusako nhìn tôi một cách nghiêm túc . Cô hỏi khá miễn cưỡng : “ Ông đang nói về bộ phim này à ? “ .

“ Vâng , bộ phim vừa mới hết . Bộ phim “ Cái bóng “ ấy “ .

Cô ấy im lặng chuyển từ chương trình từ trên đài cho tôi . Không có một tựa phim nào như thế .

“ Tôi đã mơ hay sao ? Lạ quá , tôi không nhớ là mình ngủ gục . Bộ phim cũng rất lạ “ .

Tôi kể tóm tắt về “ Cái bóng “ cho cô nghe .

“ Tôi đã xem cùng bộ phim ấy “ .

Cô nói thật khế đến nỗi tôi chỉ thoáng nghe thôi . Một nụ cười lóe trong đôi mắt u hoài của cô . Rồi cô kết luận ,

“ Sao mình không bỏ chuyện này đi ? “ .

(Dịch từ bản tiếng Anh “ The Shadow “ trong James O’ Brien , tr.Akutagawa and Dazai – Instances of literary Adaptation , Center for Asian Studies , Arizona State University , Tempe , Arizona , 1988)